

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΕΤΡΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ

Εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν Κρατῶν, τῶν ὁποίων ἡ κοινωνικὴ νομοθεσία ἐπλουτίσθη κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος διὰ νέων σοβαρῶν νομοθετημάτων, πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ καταταχθῇ ἡ Γαλλία. Τὴν ἀπὸ τοῦ 1932 καὶ ἐντεῦθεν περίοδον τῆς διστακτικότητος ἐν τῇ ἀντιμετωπίσει τῶν κοινωνικῶν καὶ ἐργατικῶν ζητημάτων διεδέχθη ἀποτόμως περίοδος πραγματικοῦ νομοθετικοῦ ὄργασμοῦ, κινουμένου ἐπὶ προγράμματος ἀρτίου καὶ σαφοῦς. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ σημειωθείσα πρόοδος εἰς τὴν μεγάλην ταύτην χώραν συνίσταται εἰς θέσπισιν μέτρων, ἤδη ληφθέντων εἰς ἄλλα Κράτη πλέον προοδευτικὰ ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνικῆς πολιτικῆς. Ἡ σημασία, ἐν τούτοις, τῶν θεσπισθέντων ἐν Γαλλίᾳ μέτρων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δὲν παύει νὰ εἶναι μεγάλη, τόσον λόγῳ τῆς σοβαρότητος αὐτῶν ὅσον καὶ λόγῳ τῆς ἀμέσου καὶ εὐρείας ἐφαρμογῆς των.

Κατὰ τὸ 1936 ἐψηφίσθη τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς πρώτης σειρᾶς μέτρων κοινωνικῆς πολιτικῆς, ἅτινα ἡ κυβέρνησις τοῦ Λαϊκοῦ μετώπου ἐδήλωσε προγραμματικῶς — τὴν 6 Ἰουνίου 1936 — ὅτι προτίθεται νὰ λάβῃ πρὸς βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν ἐργασίας καὶ διασφάλισιν τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης, ἧτις τοσοῦτον διεταράχθη ἐξ αἰτίας τῶν μεγάλης εὐρύτητος, διαρκείας καὶ ὀξύτητος ἀπεργιῶν τοῦ παρελθόντος Μαΐου. Οἱ ψηφισθέντες νόμοι εἶναι, κυρίως, οἱ ἑξῆς: 1) ὁ νόμος περὶ τῶν μετ' ἀποδοχῶν ἀδειῶν, 2) ὁ νόμος περὶ 40ώρου ἐβδομαδιαίας ἐργασίας, 3) ὁ νόμος περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, 4) ὁ νόμος περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, 5) ὁ νόμος περὶ ἐκτελέσεως μεγάλων δημοσίων ἔργων καὶ 6) ὁ νόμος περὶ περιορισμοῦ τῆς πολυθεσίας. Τὸ γενικὸν χαρακτηριστικὸν τῶν νόμων τούτων εἶναι ἡ βραχύτης των. Πρὸς ἐπίτευξιν ταχείας ἐπιψηφισεῶς των περιελήφθησαν εἰς αὐτοὺς μόνον αἱ θεμελιώδεις βάσεις τοῦ οἰκείου θέματος, ἀνετέθη δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως διὰ διαταγμάτων καθορίσῃ τὰς λεπτομερείας ἐφαρμογῆς των.

Ι. Αἱ μετ' ἀποδοχῶν ἀδειαι.

Μία τῶν συγχρόνων διεκδικήσεων τῆς τάξεως τῶν ἐργαζομένων ἐπὶ μισθῷ εἶναι ἡ τῆς παροχῆς εἰς αὐτοὺς ἀδειῶν συνεχοῦς ἀπουσίας ἀπὸ τῆς ἐργασίας ἀνευ ἀπωλείας τῶν τακτικῶν των ἀποδοχῶν. Ἡ ἀξίωσις αὕτη ἐγένετο πανταχοῦ δεκτὴ ὡς πρὸς τοὺς κρατικούς καὶ τοὺς ἡμικρατικούς ὑπαλλήλους. Τοῦτο δέ, λόγῳ τῆς ἀναλογίας τῶν συνθηκῶν ἐργασίας, ἔσχεν εὐμενῆ ἀντίκτυπον καὶ εἰς τὴν ἑτέραν κατηγορίαν τῆς ὑπαλληλικῆς τάξεως, τοὺς ιδιωτι-

κούς ὑπαλλήλους. Πλείστα, πράγματι, Κράτη ἐδέχθησαν ἀπὸ μακροῦ τὸ σύστημα τῶν μετ' ἀποδοχῶν ἀδειῶν καὶ ὡς πρὸς τοὺς τραπεζιτικούς, τοὺς ἐμπορικούς, τοὺς βιομηχανικούς κ. ἄ. ὑπαλλήλους. Διὰ τοὺς ἐργάτας ὅμως, καὶ δὴ τοὺς χειρώνακτας, ἠγέρθησαν μεγαλύτεραι ἀντιρρήσεις. Οἱ ἐργοδοτοὶ δὲν ἦτο εὐκόλον νὰ δεχθοῦν, ὅπως καταβάλλουν ἡμερομίσθια καὶ δι' ἡμέρας, καθ' ἃς ὁ ἐργάτης των δὲν προσήρχετο εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας διὰ νὰ ἀποδώσῃ. Ἀλλὰ βαθμηδὸν ἡ ἀντίληψις αὕτη ὑπεχώρησε πρὸ τῆς κοινωνιστικῆς ἀρχῆς τῆς παροχῆς εἰς πάντας χρόνου τινος πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ ἀνάκτησιν τῶν φυσικῶν δυνάμεων, πρὸς ψυχαγωγίαν καὶ πληρεστέραν ἐν γένει ἀπόλαυσιν τῆς οἰκογενειακῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

Σήμερον εἰς πλείστας χώρας ἰσχύει ὁ θεσμὸς τῶν μετ' ἀποδοχῶν ἐργατικῶν ἀδειῶν. Ἡ Αὐστρία, ἡ Πολωνία, ἡ Τσεχοσλοβακία, ἡ Ρωσία, ἡ Ἰταλία, ἡ Βραζιλία κ. ἄ. ἐφαρμόζουν εὐρύτατα αὐτόν, ἤρχισε δὲ νὰ ἐπεκτείνεται ἡ ἐφαρμογὴ του καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπὸ μακροῦ ἰσχύουν αἱ μετ' ἀποδοχῶν ἀδειαι ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ὑπαλλήλων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν κυρίως ἐργατῶν μόνον κατ' ἐξαιρέσιν ἐχορηγοῦντο. Ἐπανειλημμένως ἐπεχείρησεν ἡ χώρα αὕτη νὰ εἰσαγάγῃ τὰς ἐργατικὰς ἀδείας εἰς τὴν νομοθεσίαν της καὶ πρὸ τοῦ μεγάλου πολέμου ἀκόμη. Πολλάκις τὸ θέμα ἐτέθη ἐπὶ τάπητος εἰς τὴν Γαλλικὴν Βουλὴν, ἥτις τὸν Ἰούλιον τοῦ 1931 ἐψήφισε μὲ μεγάλην πλειοψηφίαν τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον τοῦ 1925. Τὸ νομοσχέδιον ὅμως τοῦτο, μετὰ τὴν κατεύθυνσιν ἰδίως, ἦν ἔδωκεν ἡ Διεθνὴς Συνδιάσκεψις Ἐργασίας,— ἥτις καὶ ἐψήφισε τὴν ὑπ' ἀριθ. 52 διεθνή σύμβασιν ἐργασίας περὶ τῶν ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν — δὲν ἐθεωρήθη ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας.

Ὁ γαλλικὸς νόμος ἐπὶ τῶν ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν (τῆς 20ης Ἰουνίου 1936) παρέχει εἰς πάντα ἐργάτην, ὑπάλληλον ἢ μαθητευόμενον ἀπασχολούμενον εἰς βιομηχανικὴν ἢ ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν ἢ εἰς ἐλεύθερον ἐπάγγελμα, ὡς καὶ εἰς πάντα τεχνίτην ἢ μαθητευόμενον βιοτεχνικοῦ ἐργαστηρίου, τὸ δικαίωμα ὅπως μετὰ ἐν ἔτος ἀδιακόπου ἐργασίας τύχῃ συνεχοῦς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν διαρκείας 15 τοῦλάχιστον ἡμερῶν, περιλαμβανουσῶν 12 τοῦλάχιστον ἐργασίμους ἡμέρας. Ἡ ἀδεια αὕτη περιορίζεται εἰς ἐβδομαδιαίαν, ἂν κατὰ τὴν κανονικὴν περίοδον τῶν διακοπῶν ὁ μισθωτὸς ἔχει συμπληρώσει ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἐξάμηνον καὶ οὐχὶ ἐτησίαν συνεχῆ ἐργασίαν. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης διακοπῆς τῆς ἐργασίας ὁ μισθωτὸς λαμβάνει ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὸν μισθόν, ὃν θὰ ἐκέρδιζε κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀδείας, συμπεριλαμβανομένων τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων καὶ τῶν ἄλλων προσθέτων ἀπολαυῶν εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα.

Ἐκτὸς τῆς γενικῆς ταύτης ἀρχῆς ὁ νόμος οὗτος :

α.) Κηρύσσει ἄκυρον πᾶσαν συμφωνίαν περιέχουσαν παραίτησιν ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀδείας καὶ ἂν ἔτι αὕτη γίνεται ἔναντι ἀναλό-

γου ἀποζημιώσεως. Ἐπιτρέπεται ὅμως, ὅπως αἱ συμφωνίαι ὀρίσουν τμηματικὴν παροχὴν τῆς ἀδείας.

β) Ἐξουσιοδοτεῖ τὴν διοίκησιν, ὅπως διὰ κανονισμῶν ἐπεκτείνει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ εἰσαγομένου θεσμοῦ τόσο εἰς τοὺς ἀγροτικούς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας ὅσον καὶ εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν οἰκιῶν.

γ) Ἀναθέτει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα διὰ διατάγματος καθορίσῃ τρόπον ἐφαρμογῆς τῶν μετ' ἀποδοχῶν ἀδειῶν — διὰ συστάσεως συμψηφιστικῶν ταμείων — καὶ εἰς τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους κανονικῶς ἐπὶ ἔν ἔτος συνεχῶς παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐρρυθμίσθη ἤδη δι' εἰδικοῦ διατάγματος.

καὶ δ) Ἀφίνει ἀθίκτους τὰς συνηθείας καὶ τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἐν περιπτώσει παροχῆς ὑπὸ τούτων ἀδειῶν μακροτέρας διαρκείας.

Κατὰ τοὺς γενομένους ὑπολογισμοὺς ὁ νόμος οὗτος, ἐφαρμοζόμενος ἐπὶ πάντων τῶν μισθωτῶν (περὶ τοὺς 4.000.000), εἰς οὓς ἀφορᾷ, θέλει ἐπιβαρύνει τὴν γαλλικὴν παραγωγὴν κατὰ 4% περίπου ἐπὶ τῶν ἐτησίων μισθῶν αὐτῶν, ἤτοι κατὰ 40 δισεκ. φράγκα ἐτησίως.

Ἡ Ἑλλάς ἐγνώρισε διὰ πρώτην φοράν κατὰ τὸ 1936 τὰς μετ' ἀποδοχῶν ἐργατικὰς ἀδείας, ἀλλ' οὐχὶ ὑπὸ τὴν πλήρη μορφήν των. Αὗται περιέχονται μεταξὺ τῶν ὄρων τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, δεδομένου ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰδικὸς νόμος παρ' ἡμῖν ἐπὶ τοῦ θέματος. Οὕτω, ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργατῶν σιδηροβιομηχανίας καὶ ἡ συλλογικὴ σύμβασις τεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων βιομηχανιῶν καὶ βιοτεχνιῶν γραφικῶν τεχνῶν ὑπεχρέωσαν, πρῶται, τοὺς ἐργοδότας, ὅπως χορηγοῦν εἰς τοὺς κάτω τῶν 18 ἐτῶν μαθητευομένους των 15ήμερον κατ' ἔτος ἀδειαν μετὰ τοῦ ἡμίσεως τῶν τακτικῶν των ἀποδοχῶν, ἡ δὲ συλλογικὴ σύμβασις μαθητευομένων δερματίνων εἰδῶν ὑπεχρέωσε τοὺς ἐργοδότας εἰς παροχὴν ἐβδομαδιαίας ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν εἰς πάντας τοὺς κάτω τῶν 16 ἐτῶν μετὰ ἐξάμηνον συνεχῆ ἐργασίαν εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν.

II. Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΩΝ 40 ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Ὁ γάλλος νομοθέτης λίαν ἐνωρίς (ἀπὸ τοῦ 1841) ἐσκέφθη νὰ περιορίσῃ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας ἐντὸς ὠρισμένων ὀρίων. Καὶ πρῶτον μὲν ἐπενέθη πρὸς προστασίαν τῶν ἀσθενεστέρων ἐργατῶν — τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν γυναικῶν — βραδύτερον δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ἐνηλίκων ἐργατῶν. Ὁ βασικὸς γαλλικὸς νόμος ἐπὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας εἶναι ὁ τῆς 23ης Ἀπριλίου 1919, ὅστις εἰσήγαγε τὴν ὄρων ἡμερησίαν καὶ τὴν 48ωρον ἐβδομαδιαίαν ἐργασίαν διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς πάσης φύσεως βιομηχανικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις.

Κατὰ τὰ τελευταία ὅμως ἔτη, ἡ ἐβδομάς τῶν 48 ὥρων — ἐφαρμοσθεῖσα εἰς πλείστας χώρας, κυρωσάσας τὴν διεθνή σύμβασιν τῆς Οὐάσιγκτῶνος τοῦ 1919 περὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας — ἐζητήθη πολλαχόθεν νὰ ἀντικατασταθῇ ὑπὸ τῆς ἐβδομάδος τῶν 40 ὥρων. Ὁ λόγος τῆς ἀξιώσεως ταύτης εἶναι ὄχι μόνον ἡ ἐξασφάλισις ἐπαρ-

κοῦς χρόνου ἀναπαύσεως, ἀλλ' ἀκόμη, καὶ κυρίως, ἡ καταπολέμησις τῆς ἀνεργίας διὰ τῆς δημιουργίας ἐλευθέρων ὥρων ἐργασίας ὑπὲρ τῶν μὴ ἀπασχολουμένων. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπετέλεσεν, ὡς γνωστόν, καὶ θέμα εὐρυτάτης συζητήσεως εἰς τὴν Διεθνῆ Συνδιάσκεψιν τῆς Ἐργασίας κατὰ τὰς τελευταίας συνόδους τῆς, ἣτις ἐψήφισε κατὰ τὸ 1935 τὴν ὑπ' ἀριθ. 47 διεθνῆ σύμβασιν περὶ τῆς ἐβδομάδος τῶν 40 ὥρων ἐργασίας.

Κατὰ τὸν ψηφισθέντα γαλλικὸν νόμον «περὶ 40ώρου ἐβδομαδιαίας ἐργασίας» τῆς 21ης Ἰουνίου 1936, ἡ πραγματικὴ διάρκεια τῆς ἐργασίας τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων, ἀνεξαρτήτως φύλου καὶ ἡλικίας, τῶν πάσης φύσεως ἐμπορικῶν, βιομηχανικῶν καὶ συνεταιριστικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν δημοσίας ὠφελείας καὶ τῶν φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 40 ὥρας ἐβδομαδιαίως. Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὰ ἀνθρακωρυχεῖα ὠρίσθη, ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἐν τῷ μεταλλεῖῳ παρουσίας τοῦ ἐργάτου δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 38 ὥρας καὶ 40' καθ' ἐβδομάδα. Τὰ πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου διατάγματα ἐκδίδονται μετὰ γνώμην τῶν ἀρμοδίων τμημάτων τοῦ Ἐθνικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου καὶ γνωμοδότησιν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων.

Ὁ νόμος, πλὴν τούτων, ἀναγράφει ὅτι: α) οὐδεμία πτώσις τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς τῶν ἐργατῶν ἢ ἐλάττωσις τῶν μισθῶν καὶ τῶν προσθέτων αὐτῶν ἀποδοχῶν δύναται νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου, πᾶσα δὲ ἀντίθετος συμφωνία κηρύσσεται ἄκυρος. Εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἀντιθέτως τὴν μείωσιν τῆς διάρκειας τῆς ἐργασίας ἠκολούθησεν ἀνάλογος μείωσις τῶν μισθῶν καὶ β) ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου οὐδὲν ἴσως θίγει τὰς συνηθείας ἢ τὰς συλλογικὰς συμβάσεις, αἵτινες καθορίζουν βραχύτερα χρονικὰ ὄρια ἐργασίας.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου μέχρι σήμερον σειρά διαταγμάτων καθώρισε τοὺς ὅρους ἐφαρμογῆς αὐτοῦ εἰς διαφόρους κατηγορίας μισθωτῶν. Οὕτω, ἐφηρμόσθη ἤδη ἡ 40ωρος ἐβδομαδιαία ἐργασία εἰς τὴν μεταλλουργίαν, τὴν κλωστοῦφαντουργίαν, τὰ γραφεῖα, τὰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, τὴν ἀρτοποιίαν κ.τ.λ., εἰδικὸν δὲ διάταγμα καθιέρωσε τὴν ἐβδομαδιαίαν ἐργασίαν τῶν 38 ὥρων καὶ 40' εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν μεταλλείων γαιάνθρακος καὶ λιγνίτου.

Ἡ ἐβδομάς τῶν 40 ὥρων γενικευομένη ἐν Γαλλίᾳ εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους εἰς βιομηχανικὰς καὶ τὰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, ἣτοι ἐφαρμοζομένη ἐπὶ 5.550.000 μισθωτῶν, θέλει γίνεαι ἀφορμὴ, κατὰ τοὺς ἐπισήμους ὑπολογισμούς, προσφορᾶς 30.000.000 ὥρων ἐργασίας ἐβδομαδιαίως, αἱ ὁποῖαι θὰ δώσουν δυνατότητας ἐργασίας εἰς τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἀνέργων τῆς χώρας. Ἀλλ' ἢ μὴ παράλληλος πρὸς τὴν μείωσιν τῶν ὥρων ἐλάττωσις τῶν μισθῶν — οἵτινες ἀντιθέτως ὑψώθησαν κατὰ 7-15% ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμφωνίας τοῦ Ἰουνίου 1936 — θὰ ἐπιφέρῃ πρόσθετον ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ 5-8% καὶ κατὰ συνέπειαν αὐξήσιν τοῦ κόστους ζωῆς. Ἡ αὐξήσις αὕτη τοῦ κόστους ζωῆς, συνδυαζομένη

μὲ ἕτερα κυβερνητικὰ μέτρα, θεωρεῖται ὅτι δύναται νὰ ἀποβῆ ἀπαρχὴ νέας οἰκονομικῆς δραστηριότητος.

Ἡ ἐφαρμογὴ ὁμῶς τοῦ νόμου ἐγένετο κατὰ τρόπον, ὅστις ἤγειρε ζωηρὰς διαμαρτυρίας. Ἀντί, δηλαδή, νὰ ἐπιδιωχθῆ διὰ ταύτης ἡ ἀπορρόφησις τῶν ἀνέργων, ἐπετεύχθη μέχρι σήμερον μόνον ἡ πρόσθετος συνεχῆς ἀνάπαυσις τῶν ἐργατῶν, οἵτινες ἐργαζόμενοι πέντε ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα (5X8=40), ἔχουν πλὴν τῆς Κυριακῆς καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου ἢ τῆς Δευτέρας ἀναπαύσιμον. Τοιοῦτοτρόπως, μὴ ἀπασχολουμένων ἐτέρων μισθωτῶν, αἱ ἐπιχειρήσεις διακόπτουν τὰς ἐργασίας των ἐπὶ δύο συνεχῶς ἡμέρας πρὸς μεγάλην βλάβην τῶν ἑαυτῶν συμφερόντων καὶ τῶν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας γενικώτερον.

III. Αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.

Ἡ Γαλλία δὲν ἔστρεψεν νόμου διέποντος τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας. Ὁ σχετικὸς ὁμῶς νόμος — τῆς 25 Μαρτίου 1919 — δὲν ἔδωκε τοὺς ἀναμενομένους καρπούς, λόγῳ κυρίως τῆς ἀντιδράσεως τῶν ἐργοδοτῶν, οἵτινες εὔρισκον δύο σπουδαία μειονεκτήματα εἰς αὐτόν: πρῶτον, ὅτι διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δὲν ἐδεσμεύοντο παρὰ μόνον οἱ ὑπογράψαντες αὐτὴν καὶ οἱ εἰς ταύτην προσχωρήσαντες καὶ δεύτερον, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις κατηρτίζετο δι' ἀκαθόριστον χρόνον καὶ συνεπῶς πᾶς δεσμευόμενος δι' αὐτῆς ἠδύνατο νὰ ἀποχωρήσῃ ὅποτεδῆποτε.

Μετὰ τὰς πρωτοφανεῖς ἀπεργίας τῆς περιφερείας τῶν Παρισίων καὶ τῆς Βορείου Γαλλίας, τὰς λαθούσας χώραν κατὰ τὸν Μάϊον 1936, ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία τῆς Γαλλικῆς Παραγωγῆς καὶ ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία τῆς Ἐργασίας συνῆψαν, μεσολαβήσει τοῦ πρωθυπουργοῦ, τὴν 7ην Ἰουνίου 1936 συλλογικὴν συμφωνίαν ἐκτεινομένην εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν καὶ γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Accord Matignon». Ἐπὶ τῶν ὄρων ταύτης ἐβασίσθησαν θεμελιωδῶς αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τῆς 24 Ἰουνίου 1936 περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Αἱ βάσεις τοῦ νέου νόμου περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας εἶναι αἱ ἀκόλουθοι :

Σύναψις. Τῇ αἰτήσῃ μιᾶς τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων, εἴτε δηλ. τῆς ἐργοδοτικῆς εἴτε τῆς ἐργατικῆς, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας προκαλεῖ τὴν σύγκλησιν μικτῆς ἐπιτροπῆς πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ρυθμιζούσης τὰς σχέσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν ὠρισμένου βιομηχανικοῦ ἢ ἐμπορικοῦ κλάδου καὶ ἐκτεινομένης εἴτε εἰς ὠρισμένην περιφέρειαν εἴτε εἰς τὸ σύνολον τῆς χώρας. Ἡ μικτὴ αὕτη ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἐξ ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ἀντιπροσώπων λαμβανομένων ἐκ τῶν πλέον ἀντιπροσωπευτικῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων. Ἐν ἀδυναμίᾳ, ὅπως καταλήξουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι εἰς συμφωνίαν ἐπὶ τινος ἢ τινων ζητημάτων παρεμβαίνει, αἰτήσῃ τοῦ ἐνὸς μέρους, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας.

Περιεχόμενον. Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὀφείλει νὰ περιλαμβάνη διατάξεις ἀφορώσας εἰς : α) τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐκφράσεως γνώμης ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν, β) τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων τῶν ἐργατῶν πρὸς ὑποβολὴν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἀτομικῶν αἰτημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τοὺς μισθοὺς καὶ τοὺς ὄρους ἐργασίας, γ) τὰ ἐλάχιστα ὄρια τῶν μισθῶν κατὰ κατηγορίας καὶ κατὰ περιφερείας, δ) τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ε) τοὺς μαθητευομένους, στ) τὴν διαδικασίαν ρυθμίσεως τῶν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως γεννωμένων διαφορῶν καὶ ζ) τὴν διαδικασίαν τροποποιήσεως αὐτῆς. Ἡ συλλογικὴ σύμβασις δὲν δύναται νὰ περιλαμβάνη διατάξεις ἀντικειμένως εἰς ἰσχύοντας νόμους, ἐκτὸς ἂν πρόκηται περὶ ὄρων πλέων εὐνοϊκῶν ἐκείνων, οὓς ἐξασφαλίζει ἢ ἐν ἰσχύϊ ἐργατικῆ νομοθεσίας.

Ἐπέκτασις τῆς συναφθείσης συμβάσεως. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας δύναται νὰ καταστοῦν ὑποχρεωτικαί αἱ διατάξεις συναφθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ὡς πρὸς πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ ἐργάτας τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς αὐτῆς περιφερείας διὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὄρους. Πρὸ τῆς τοιαύτης πρὸς ἐπέκτασιν ἀποφάσεώς του, ὁ Ὑπουργὸς λαμβάνει τὴν γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ὡς καὶ τῶν ἀρμοδίων τμημάτων τοῦ Ἐθνικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου. Ἐπιτρέπεται ὅμως καὶ ἐκουσία προσχώρησις εἰς συνομολογηθεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν πάσης ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως μὴ ὑπογραψάσης αὐτήν. Ὁ Ὑπουργὸς, ὡσαύτως, δύναται νὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν ἀπόφασίν του, ἐὰν νομίζῃ ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις δὲν ἀνταποκρίνεται πλέον εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ οἰκείου βιομηχανικοῦ ἢ ἐμπορικοῦ κλάδου. Ἄλλ' ἐὰν τὰ ἀρχικῶς συμβληθέντα μέρη καταγγείλουν ἢ τροποποιήσουν τὴν σύμβασιν, ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ ἐπεκτάσεως παραμένει ἄνευ ἀποτελέσματος.

Ἡ Ἑλλάς ἀπέκτησε πρὸ τῆς Γαλλίας νόμον ἐπὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος — τὸν Α. Ν. τῆς 16)21 Νοεμβρίου 1935.

Ὁ ἑλληνικὸς νόμος εἶναι κατὰ πολὺ λεπτομερέστερος τοῦ γαλλικοῦ, ὅστις ἀνέθεσεν εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὅπως διὰ διαταγμάτων καθορίσῃ τὰς λεπτομερείας ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ. Αἱ κυριώτεραι διαφοραὶ μεταξὺ τῶν δύο νόμων εἶναι αἱ ἑξῆς :

α) Ἐνῶ ὁ γαλλικὸς νόμος παρέχει εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐπεκτείνῃ τὴν συναφθεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν μόνον εἰς τοὺς ἐργοδότας καὶ ἐργάτας τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν αὐτὴν περιφέρειαν, ὁ ἡμέτερος νόμος ὥρισεν ὅτι συλλογικὴ σύμβασις, εἰς ἣν προσεχώρησαν ἅπαντες οἱ ἐργοδοταὶ καὶ αἱ ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν ὠρισμένου ἐπαγγέλματος καὶ ὠρισμένης περιφερείας ἢ ἐπεξετάθη ἐπ' αὐτῶν ἢ συναφθεῖσα σύμβασις δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ — ὡς οὗτος ἔχει καὶ παρ' ἡμῖν τὸ δικαίωμα — δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ

εἰς ἄλλην ἢ ἄλλας περιφέρειας διὰ διατάγματος μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ἀρμοδίας περιφερειακῆς ἐπιτροπῆς.

β) Ἐνῶ ὁ γαλλικὸς νόμος καθορίζει λεπτομερῶς ποῖον πρέπει νὰ εἶναι τὸ περιεχόμενον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁ ἡμέτερος νόμος ἀφίνει σχετικὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰ συμβαλλόμενα μέρη.

γ) Ἐνῶ ἐν Γαλλίᾳ εἰς τὴν σύναψιν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων μετέχουν ἀντιπρόσωποι τῶν πλέον ἀντιπροσωπευτικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῆς οἰκείας κατηγορίας, παρ' ἡμῖν παρέχεται τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς οἰανδήποτε ὀργάνωσιν τοῦ παραγωγικοῦ κλάδου, εἰς ὃν πρόκειται νὰ ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ σύμβασις. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον, ἀσφαλῶς, ὁ ἕλλην νομοθέτης ὤρισεν, ὅτι ἡ τυχὸν διάλυσις τῆς ὑπογραψάσης τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὀργανώσεως δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀπορρεόντων δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, διότι ἄλλως οὐδεμίαν θὰ ὑπῆρχεν ἀσφάλεια.

IV. Αἱ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Σχετικῶς μὲ τὴν ἐπίλυσιν τῶν συλλογικῶν συγκρούσεων ἐργασίας ὑπῆρχεν ἐν Γαλλίᾳ ὁ νόμος τῆς 27 Δεκεμβρίου 1892. Ἄλλ' ὁ νόμος οὗτος, ψηφισθεὶς εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν δυσκόλως ἠδύνατο νὰ γίνῃ λόγος περὶ ὑποχρεωτικῆς ὑποβολῆς τῶν συγκρούσεων ἐργασίας εἰς διαιτησίαν, οὔτε τὰς ἀπεργίας καὶ τὰ λок - ἄουτ ἦτο εἰς θέσιν νὰ προλαμβάνῃ οὔτε καὶ μετὰ τὴν κήρυξιν τούτην νὰ ἐξασφαλίζῃ ἐπίλυσιν τῆς γεννηθείσης διαφορᾶς. Ἄλλὰ καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν θὰ ἐγένετο προσφυγὴ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένην προαιρετικὴν διαιτησίαν δὲν ὑπῆρχον κυρώσεις ἐξασφαλίζουσαι τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ὁ ἀριθμὸς τῶν διαφορῶν ἐργασίας, αἵτινες ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου εἶναι λίαν περιωρισμένος. Παρατηρήθη μάλιστα, ὅτι σὺν τῇ παρόδῳ τῶν ἐτῶν τὸ ποσοστὸν τῶν ὑποβαλλομένων διαφορῶν εἰς αὐτὴν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπεργιῶν ὀλοὲν ἐμειοῦτο.

Ὁ νέος γαλλικὸς νόμος «περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1936 ἀποτελεῖ τὸ ἀναγκαῖον συμπλήρωμα τοῦ νόμου τῆς 24 Ἰουνίου 1936 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων», ὅστις εἰσαγαγὼν μίαν τόσον εὐρείαν μεταρρύθμισιν ἦτο ἐπόμενον νὰ γεννήσῃ σπουδαίας ἐρμηνευτικὰς δυσχερείας καταληγούσας εἰς ἀπεργίας καὶ λок - ἄουτ. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τοὺς μισθοὺς, ὁ νομισματικὸς νόμος τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1936 ὤρισεν, ὅτι αἱ διαφοραὶ αἱ γεννώμεναι, συνεπείᾳ σοβαρᾶς ὑψώσεως τοῦ κόστους ζωῆς, ὡς πρὸς τοὺς ἐν ταῖς συλλογικαῖς συμβάσεσι ὀριζομένους μισθοὺς θὰ ὑποβάλλωνται πρὸς ρύθμισιν εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας. Ἄλλὰ συγκρούσεις γεννῶνται κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ὅχι μόνον προκειμένου περὶ τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ προκειμένου περὶ τῶν ἄλλων ὄρων αὐτῶν. Διὰ τοῦτο, ἀποφασίσθη ἡ ψήφισις νόμου

γενικοῦ ἐπὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, ὅστις συζητηθεὶς ἐν σχεδίῳ εἰς τοὺς κόλπους τῶν δύο Γενικῶν Συνομοσπονδιῶν, ἔσχε εἰς τὰς κυρίας του γραμμὰς ὡς ἑξῆς :

Πρὸ πάσης ἀπεργίας καὶ λόκ - ἄουτ αἰ ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ ἀναφυόμενοι συλλογικαὶ συγκρούσεις ἐργασίας πρέπει νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ τῆς διαιτησίας. Ἡ διαδικασία αὕτη ὀρίζεται ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐλλείψει δὲ τούτου ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ διατάγματος.

Τὰς λεπτομερείας τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ τῆς διαιτησίας καθώρισε τὸ διάταγμα τῆς 16ης Ἰανουαρίου 1937.

Διαδικασία συμβιβασμοῦ. — Ἡ διαδικασία αὕτη περιλαμβάνει τρεῖς βαθμούς, ἥτοι ἡ διαφορά, διὰ τὴν λύσιν τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχουν σχετικαὶ διατάξεις ἐν συλλογικῇ συμβάσει, ἄγεται πρὸ τριῶν ἐπιτροπῶν διαφόρου βαθμοῦ. Ἡ πρωτοβάθμιος ἐπιτροπὴ εἶναι ἡ **νομαρχιακὴ**. Αὕτη προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ νομάρχου καὶ ἀποτελεῖται ἐξ ἰσαριθμῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν μελῶν (ἀνὰ 3-5), εἰς τὰς συνεδρίας τῆς δὲ παρίσταται καὶ ὁ τοπικὸς ἐπόπτης ἐργασίας, ὅστις ἔχει γνώμην συμβουλευτικὴν. Εἰς περίπτωσιν μὴ ἐπιλύσεως τῆς συγκρούσεως ἐντὸς τεσσάρων ἡμερῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, ἡ διαφορά φέρεται εἴτε ὑπὸ τοῦ νομάρχου εἴτε αἰτήσῃ ἐνὸς τῶν μερῶν ἐνώπιον **μικτῆς ἰσομεροῦς ἐπιτροπῆς**. Ταύτης τὰ μέλη ὀρίζονται ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοσπονδιῶν τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργατῶν, εἰς ἃς ἀνήκουν καὶ αἱ πλέον ἀντιπροσωπευτικαὶ ὀργανώσεις τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν. Ἐν ἀμφισβητήσῃ ὀρίζει ταύτας ὁ Ὑπουργός. Ἐὰν καὶ ἡ μικτὴ ἐπιτροπὴ δὲν δυνηθῇ νὰ λύσῃ τὴν διαφοράν ἐντὸς τεσσάρων ἡμερῶν, αὕτη ὑποβάλλεται εἰς τὴν **Ἐθνικὴν Διεπαγγελματικὴν Ἐπιτροπὴν Συμβιβασμοῦ**, ἣτις τελοῦσα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του συντίθεται ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν ὀριζομένων ὑπὸ τῶν ἐργατικῶν καὶ ἐργοδοτικῶν Συνομοσπονδιῶν, ἃς θὰ καθορίσῃ ὡς τὰς πλέον ἀντιπροσωπευτικὰς ἢ διαρκῆς ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου (ὥρισε δὲ αὕτη ὡς τοιαύτας τὴν Γενικὴν Συνομοσπονδίαν τῶν Γάλλων Ἐργοδοτῶν καὶ τὴν Γεν. Συνομοσπονδίαν τῆς Ἐργασίας).

Διαδικασία διαιτησίας. — Ἐὰν δὲν δυνηθῇ νὰ ρυθμίσῃ τὴν διαφοράν ἐντὸς τεσσάρων πάλιν ἡμερῶν οὔτε ἡ τριτοβάθμιος ἐπιτροπὴ, αὕτη συντάσσει πρακτικόν, ἐνῶ καθορίζει εἰς ποῖα σημεία διίστανται τὰ μέρη, προσκαλεῖ δὲ αὐτὰ, ὅπως ὀρίσουν διαιτητὴν, εἴτε ἓνα κοινόν εἴτε ἀνὰ ἓνα. Ἐν ἀρνήσῃ τοῦ ἐνὸς μέρους, ὅπως ὀρίσῃ διαιτητὴν, ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργός λαμβάνει τοῦτον ἐκ καταλόγου 15 προσώπων, ὃν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκλογῆς τῶν διαιτητῶν συντάσσει ἐκάστη Συνομοσπονδία. Ἐὰν ὑπάρχῃ περίπτωσις διορισμοῦ ἐπιδιαιτητοῦ, τὰ δὲ ἐνδιαφερόμενα μέρη ἢ οἱ ἀρχικοὶ διαιτηταὶ δὲν συνεφώνησαν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς του, οὗτος λαμβάνεται ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐν συντάξει διατελούντων μελῶν τῶν Ἀνωτάτων τοῦ Κράτους

Ὁργανισμῶν (ἐκ καταλόγου 30 ἐπιδιατητῶν συντασσομένου ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν δύο Συνομοσπονδιῶν).

Αἱ ἀποφάσεις τῶν διαιτητῶν εἶναι ἠτιολογημένοι, ὑποχρεωτικοὶ καὶ ἀνέκκλητοι. Καίτοι ὅμως ὁ νόμος ὁμιλεῖ περὶ ὑποχρεωτικότητος τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων δὲν προβλέπεται κύρωσίς τις, ἵνα ἐξασφαλισθῇ ὁ σεβασμὸς των. Τοῦτο, κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου, ὑπῆρξεν ἠθελημένη παράλειψις. Ἐθεωρήθη δηλ. ὅτι ἀρκοῦν αἱ ἠθικαὶ εὐθύναι, τὰς ὁποίας θὰ ἔχη ἔναντι τῆς δημοσίας γνώμης ὁ μὴ συμμορφούμενος εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν.

Ὡς ὁ περὶ συλλογικῶν συμβάσεων, οὕτω καὶ ὁ περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἑλληνικὸς νόμος προηγήθη τοῦ γαλλικοῦ γενόμενος ταυτοχρόνως μετὰ τοῦ πρώτου (16 Νοεμβρίου 1935). Ὁ ἡμέτερος νόμος περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας διαφέρει ἀπὸ τοῦ γαλλικοῦ κατὰ τὰ ἑξῆς κυρίως σημεία :

α) Ἐνῶ ὁ γαλλικὸς νόμος προκειμένου περὶ συμβίθασμοῦ ἰδρύει τριῶν βαθμῶν ἐπιτροπὰς μὲ ἰσομερῆ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐκπροσώπησιν, ὁ ἡμέτερος ἐμπιστεύεται τὸν συμβίθασμόν εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑπάλληλον τῆς Διευθύνσεως Ἐργασίας, ἐν ἀποτυχίᾳ δὲ τῆς ὑπὸ τούτου ἀποπείρας συμβίθασμοῦ ἄρχεται ἀμέσως ἡ διαδικασία τῆς διαιτησίας. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ταύτης ἀπαγορεύεται— ἐπὶ ἀπειλῇ αὐστηρῶν ποινῶν— πᾶσα διὰ διακοπῆς τῆς ἐργασίας προσπάθεια πρὸς ἐκθιασμόν εὐνοϊκῆς λύσεως.

β) Ἐνῶ ὁ γαλλικὸς νόμος καθιεροῖ ἓνα βαθμὸν διαιτησίας, ὁ ἑλληνικὸς διὰ τὰς σπουδαιότερας διαφορὰς ἐπιτρέπει προσφυγὴν κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς πρωτοβαθμίου ἐπιτροπῆς ἐνώπιον **Μονίμων Ἀνωτέρων Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας**. Εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ταύτας δύναται νὰ καταφύγη πρὸς λύσιν ἐξαιρετικῆς σημασίας διαφορῶν ὁ Ὑπουργὸς κατὰ βούλησιν καὶ ἄνευ τηρήσεως τοῦ σταδίου τῆς ἀποπείρας πρὸς συμβίθασμόν. Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐπιτροπῶν, αἵτινες σημειωτέον προεδρεύονται ὑπὸ τακτικῶν δικαστῶν (τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν καὶ τοῦ Προέδρου Ἐφετῶν) δύνανται ὄχι μόνον νὰ τροποποιοῦν τοὺς ὅρους ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπεκτείνουν καὶ ἐπὶ τῶν εἰδικῶς ἐνδιαφερομένων τοὺς ὅρους συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἰσχυουσῶν εἰς ἄλλας συναφεῖς ἐπιχειρήσεις ὡς καὶ νὰ διατάσσουν πᾶν πρόσφορον μέτρον πρὸς ἐναρμόνισιν τῶν συμφερόντων τῶν μισθωτῶν πρὸς τὰ τῶν ἐργοδοτῶν.

V. Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ.

Πρὸς δημιουργίαν δυνατοτήτων ἐργατικῆς ἀπασχολήσεως ἀπεφασίσθη, πλὴν τῆς καθιερώσεως τῆς 40ώρου ἐβδομαδιαίας ἐργασίας, ἀφ' ἐνός ἢ ἐκτέλεσις μεγάλων δημοσίων ἔργων καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ περιορισμὸς τῆς πολυθεσίας καὶ ἡ διευκόλυνσις ἐξόδου ἐκ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Α) Διὰ τοῦ νόμου τῆς 20 Ἰουνίου 1936 ἀπηγορεύθησαν :

α) Ἡ συρροή δημοσίας καὶ ιδιωτικῆς θέσεως. Δὲν ἐπιτρέπεται δηλ. τοῦ λοιποῦ οἱ ὑπάλληλοι καὶ οἱ ἐργάται τοῦ δημοσίου, τῶν

νομῶν, τῶν κοινοτήτων, τῶν ἀποικιῶν, τῶν ἐπιχορηγουμένων ἐταιρειῶν, τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες ἀσκοῦν παραχωρηθείσας δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ ἄλλων ὀργανισμῶν δημοσίου χαρακτῆρος νὰ ἀσκοῦν βιομηχανικόν, ἐμπορικόν ἢ ἐλεύθερον ἐπάγγελμα ἢ νὰ κατέχουν ἔμμισθον ἰδιωτικὴν θέσιν.

β) Ἡ συρροή πλειόνων δημοσίων θέσεων. Ἡ ἀπαγόρευσις ἀφορᾷ καὶ τὴν συρροὴν κυρίως δημοσίας θέσεως πρὸς θέσιν παρὰ νομῶ, κοινότητι, ἐπιχορηγουμένην ἐταιρεία κλπ. (ὡς ἄνω) ὡς καὶ τὴν σύγχρονον ἀπασχόλησιν εἰς πλείονας τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων.

γ) Ἡ συρροή ἀποδοχῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου. Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1937 δὲν ἐπιτρέπεται αἱ ὀλικάι ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων νὰ ὑπερβαίνουν τὸ συνολικόν ποσὸν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν προσθέτων (τῶν ἐχόντων χαρακτῆρα μισθοῦ) ἠϋξημένον κατὰ 30 % καὶ

δ) Ἡ συρροή συντάξεως καὶ μισθοῦ προερχομένου ἐκ θέσεως ἱκανῆς νὰ δώσῃ ἐργασίαν εἰς ἕτερον πρόσωπον καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ὑπαρξίν του.

Ἐξ ἄλλου, ὁ νόμος τῆς 18 Αὐγούστου 1936, ἵνα διευκολύνη τὴν εἴσοδον νέων στοιχείων εἰς τὰς κρατικὰς ὑπηρεσίας ἐτροποποίησε τὰ τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἔξοδος ὑπὲρ τὰς 15.000 ὑπαλλήλων. Οὕτω, διὰ τῶν δύο τούτων νόμων ἠνοιχθήσαν θέσεις τινὲς διὰ τοὺς μορφωμένους ἀνέργους.

Β) Ἀσυγκρίτως ὅμως μεγαλύτεραι ὑπολογίζονται αἱ δημιουργούμεναι δυνατότητες ἐξευρέσεως ἐργασίας καὶ ἰδίᾳ ὡς πρὸς τοὺς χειρώνακτας — τὸ σύνολον τῶν ἀνέργων ἐν Γαλλίᾳ ἀνέρχεται εἰς 450.000 περίπου — διὰ τῶν 20 δισεκ. φράγκων, τὰ ὁποῖα ἀπεφασίσθη (νόμος τῆς 18 Αὐγούστου 1936), ὅπως διατεθοῦν ἐντὸς τριῶν ἐτῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μεγάλων δημοσίων ἔργων. Δι' αὐτῶν θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ βελτίωσις τῆς χώρας ἀπὸ διαφόρων ἀπόψεων — οἰκονομικῆς, γεωργικῆς, ὑγιεινῆς, ἐπιστημονικῆς, καλλιτεχνικῆς, τουριστικῆς, ναυτιλιακῆς, ἀποικιακῆς κ.λ.π. Ὁ νομοθέτης ἀπέβλεψεν εἰς τὸ νὰ ἀνακουφίσῃ, διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τούτων, τὴν ἐθνικὴν ἐργασίαν. Πρὸς τοῦτο ὥρισε ρητῶς, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν θέλει ἀνατεθῆ εἰς γαλλικὰς ἐπιχειρήσεις χρησιμοποιοῦσας ἀποκλειστικῶς ἐργασίαν καὶ ὑλικά ἐθνικῆς προελεύσεως.

* * *

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω, κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἐλήφθησαν καὶ ἕτερα τινὰ εἰδικώτερα μέτρα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρομεν τὰ ἀφορῶντα εἰς :

α) **Τὰς Κοινωνικὰς Ἀσφαλίσεις.** — Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1937 τὸ κανονικόν ποσοστὸν τῆς εἰσφορᾶς ἠϋξήθη ἀπὸ 7 % εἰς 8 % ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, ἰσχύει δὲ τοῦτο διὰ πᾶσαν ἀμοιβὴν φθάνουσαν μέχρι 50 φρ. ἡμερησίως, 375 ἐβδομαδιαίως, 625 κατὰ 15ήμερον καὶ 1250 κατὰ μῆνα. Παραλλήλως ὅμως κατηργήθησαν αἱ κατὰ τὰ ἔτη

1934 καὶ 1935 ἐπελθοῦσαι μειώσεις τῶν συντάξεων. Τέλος, τὸ ὄριον τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος διὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὰς Κοινωνικὰς Ἀσφαλίσεις ὑψώθη ἀπὸ 15000 εἰς 18000 διὰ τινὰς βιομηχανικὰς περιφερείας, ἐγένοντο δὲ καὶ ἄλλαι τινες αὐξήσεις τοῦ ὀρίου τούτου ἐξαρτώμεναι ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τέκνων τοῦ ἠσφαλισμένου.

β) Τὰς ἐπαγγελματικὰς ἀσθενείας. — Εἰς ταύτας τὸ διάταγμα τῆς 12ης Ἰουλίου 1936 προσέθεσε νέας τινὰς κατηγορίας ἀσθενειῶν.

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐξέλιξιν τῆς συνδικαλιστικῆς κινήσεως σημειοῦμεν, ὅτι λίαν ἐνδιαφέρουσα ὑπῆρξεν ἡ πρόοδος τῶν ὀργανώσεων τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἀγροτικῶν ἐργατῶν. Ἡ ἐθνικὴ ὁμοσπονδία τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἥτις ἠρίθμει, κατὰ τὸ 1935, 18.0000 μόνον μέλη, ἔχει σήμερον περὶ τὰς 220.000 κατανεμόμενα εἰς 350 συνδικᾶτα. Αὕτη συνεκάλεσε τοὺς ὑπαλλήλους κατὰ κλάδους (τραπεζιτικούς, ἐμπορικούς, βιομηχανικούς, μεταφορῶν κ.τ.λ.) εἰς ἐθνικὰς συνελεύσεις, λαθούσας χώραν εἰς Παρισίους κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1936, πρὸς μελέτην τῶν ζητημάτων τῆς οἰκείας κατηγορίας. Ἀνάλογον πρόοδον ἐσημείωσε καὶ ἡ ἐθνικὴ ὁμοσπονδία τῶν ἀγροτικῶν ἐργατῶν, ἥτις πλὴν τῆς καταπληκτικῆς αὐξήσεως τῶν μελῶν τῆς, ἐπέτυχε τὴν σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας μὲ σπουδαιότατον περιεχόμενον.

Σημειωτέον, τέλος, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία τῆς Γαλλικῆς Παραγωγῆς μετωνομάσθη εἰς Γενικὴν Συνομοσπονδίαν τῶν Γάλλων Ἐργοδοτῶν, συμπεριλαβοῦσα δὲ πάσας τὰς ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς δραστηριότητας τῆς Χώρας διηρέθη εἰς 31 παραγωγικὰς κατηγορίας.

ΣΩΤ. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗΣ
